

Lobbing i rzecznictwo

Julia Kluczyńska

24 kwietnia 2025 r.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Plan spotkania

- Element wiedzy - miniwykład i rozmowa
- Perspektywa ekspertki
- Ćwiczenie
- Elementy strategii i planu rzeczniczego
- Ćwiczenie
- Podsumowanie

Rzecznictwo - przykładowe możliwości

**Konsultacje
społeczne**

**Wysłuchanie
publiczne**

Petycje

**Udział w
komisjach i
zespołach w
Sejmie i Senacie**

**Dialog
społeczny**

**Inicjatywa
ustawodawcza**

**Edukacja/
kampanie
społeczne**

**Konferencje i
spotkania**

**Raporty,
ekspertyzy,
białe księgi**

Kontekst prawny

- Ustawa o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa oraz ustawa o petycjach.
- Regulamin Sejmu i Regulamin Senatu i regulamin RM
- Traktat o Unii Europejskiej i Karta Praw Podstawowych

Poziom europejski

Art. 11. TUE

Publiczna wymiana poglądów, spójność i przejrzystość działań, inicjatywa prawodawcza obywateli

1. Za pomocą odpowiednich środków instytucje umożliwiają obywatelom i stowarzyszeniom przedstawicielskim **wypowiadanie się i publiczną wymianę poglądów** we wszystkich dziedzinach działania Unii.
2. Instytucje utrzymują **otwarty, przejrzysty i regularny dialog** ze stowarzyszeniami przedstawicielskimi i społeczeństwem obywatelskim.
3. Komisja Europejska prowadzi szerokie konsultacje z zainteresowanymi stronami w celu zapewnienia spójności i przejrzystości działań Unii.

Ustawa o działalności lobbinglej

Art. 2

- 1. W rozumieniu ustawy działalnością lobbinglej jest każde działanie prowadzone metodami prawnie dozwolonymi zmierzające do wywarcia wpływu na organy władzy publicznej w procesie stanowienia prawa.
- 2. W rozumieniu ustawy zawodową działalnością lobbinglej jest zarobkowa działalność lobbinglej prowadzona na rzecz osób trzecich w celu uwzględnienia w procesie stanowienia prawa interesów tych osób.

Cytaty z wypowiedzi prof. Wiszowatego

"Ustawa reguluje niewielki wycinek realnej działalności lobbingsowej. Definiuje lobbying w taki sposób, że można go wykonywać legalnie w ogóle nie stosując ustawy lobbingsowej."

" bez zmiany negatywnego wizerunku lobbystów i lobbingu w mediach [...] bez promocji lobbingu jako cennego i niezbędnego składnika demokratycznego państwa prawnego – żadna, nawet najdoskonalsza regulacja prawna nie przyniesie oczekiwanych efektów.

Cytaty z wypowiedzi prof. Wiszowatego

"Lobbing może być wykonywany wyłącznie z użyciem legalnych środków. Jest cennym wzbogaceniem procesu artykulacji interesów i wzmocnieniem demokracji przedstawicielskiej. Jeżeli działalność opiera się na środkach i metodach nielegalnych, przestępczych – to na pewno nie jest lobbing".

Zródło:

- <https://www.prawo.pl/samorzad/definicja-lobbingu-i-lobbysty-przepisy,524362.html>

Lobbing/rzeczniectwo - ważne pytania

- Czy my reprezentujemy czyjeś interesy? Jeśli tak, to czyje?
- Dlaczego nasze działanie jest ważne (dla kogo konkretnie, w tym poza grupą dzieci i rodzin) i dlaczego?

Gdzie szukać informacji?

 rcl.gov.pl/category/legislacja/rzadowy-proces-legislacyjny/opisy-procedur/

O RCL ▾

Dzienniki ▾

Legislacja ▾

Edukacja ▾

[RCL](#) » [Legislacja](#) » [Rządowy proces legislacyjny](#) » [Kategoria: Opisy procedur](#)

Opisy procedur

[Projekt ustawy ▾](#)

[Projekt rozporządzenia RM ▾](#)

[Projekt rozporządzenia PRM ▾](#)

[Projekt rozporządzenia ministra ▾](#)

[Projekt stanowiska rządu do pozarządowego projektu ustawy ▾](#)

[Załączniki](#)

Opracowanie projektu ustawy

Projekt ustawy

Podmiotami uprawnionymi (zwanymi dalej również „organami uprawnionymi”, „organami wnioskującymi”, „autorami projektu”) do opracowania projektu ustawy są: członkowie Rady Ministrów właściwi ze względu na materię, która ma zostać uregulowana tym aktem Zakres działania...

Opracowanie projektu rozporządzenia

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów

Podmiotami uprawnionymi (zwanymi dalej również „organami wnioskującymi”, „autorami projektu”) do opracowania projektu rozporządzenia Rady Ministrów są: członkowie Rady Ministrów właściwi ze względu na materię, która ma zostać uregulowana tym aktem

SEJMRZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

„Wszelka władza społeczności ludzkiej
początek swój bierze z woli narodu”

KANCELARIA SEJMU PUBLIKAC

STRONA GŁÓWNA | PRACE SEJMU | POSŁOWIE | DLA MEDIÓW | O SEJMIE | ARCHIWUM

ZGROMADZENIE NARODOWE

POSIEDZENIA SEJMU

KOMISJE SEJMOWE

WNIESIONE PROJEKTY

KONSULTACJE SPOŁECZNE

DRUKI SEJMOWE

PROCES LEGISLACYJNY

Przebieg procesu legislacyjnego

Uchwalone ustawy

Ustawy przyjęte przez Senat bez poprawek

Podjęte uchwały

Strona główna » Prace Sejmu » Proces Legislacyjny » Przebieg procesu legislacyjnego

Przebieg procesu legislacyjnego

projekty ustaw · projekty uchwał · inne przedłożenia · **wszystkie** · wyszukiwanie

< 1 2 3 4 5

Nr druku	Tytuł
956	Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw
955	Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących oraz ustawy o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa
954	Poselski projekt ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych, ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw
953	Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych
952	Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo lotnicze
951	Rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w

Gdzie szukać obowiązujących aktów polskiego prawa?

- Najbardziej wiarygodnym miejscem jest **Internetowy System Aktów Prawnych** (ISAP): isap.sejm.gov.pl, dostępny ze strony internetowej Sejmu. Baza ISAP zawiera regularnie aktualizowane teksty aktów prawnych opublikowanych w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej lub Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej („Monitor Polski”).
- Wszelkie programy tzw. informacji prawnej nie są źródłami prawa i nie ponoszą odpowiedzialności za aktualizację i poprawność przepisów w nich zawartych.

A dodatkowo - rejestr przejrzystości

PL

[Strona główna](#) [O nas](#) [Nasze priorytety](#) [Aktualności i media](#) [Tematy](#) [Zaangażuj się!](#)

[Strona główna](#) > [O Komisji Europejskiej](#) > [Normy i zasady](#) > [Przejrzystość](#) > [Przedstawiciele grup interesu](#)

Rejestr służący przejrzystości

Przeszukaj rejestr służący przejrzystości – zawiera on informacje na temat grup interesu, których celem jest wywieranie wpływu na kształtowanie polityki i opracowywanie przepisów prawnych przez instytucje europejskie.

SPIS TREŚCI

[Rejestr służący przejrzystości](#)

[Spotkania z przedstawicielami grup interesu](#)

Rejestr służący przejrzystości

Rejestr służący przejrzystości to baza danych zawierająca informacje na temat organizacji, które próbują wpływać na proces wdrażania i kształtowania polityki przez instytucje UE. Rejestr pokazuje, kto reprezentuje jakie interesy i jakim budżetem dysponuje. W ten sposób rejestr umożliwia ogółowi społeczeństwa i innym grupom interesu kontrolowanie działalności lobbingowej.

Co warto wiedzieć o prawie

Co na dany temat mówią:

- ratyfikowane umowy międzynarodowe i orzecznictwo sądowe
- czy są jakieś interpretacje lub wytyczne (ang. softlaw i guidelines)
- Konstytucja RP i prawo krajowe
- raporty międzynarodowe, w tym materiały porównawcze.
- ciekawe rozwiązania z zagranicy

Ale uwaga – podzielcie się pracą, nie każdy musi się zajmować, korzystajcie z prawników (np. pro bono) i wolontariuszy.

Jakie są źródła prawa w Polsce?

Źródłami prawa powszechnie obowiązującego są:

- Konstytucja
- ratyfikowane umowy międzynarodowe,
- ustawy,
- rozporządzenia,
- akty prawa miejscowego.

Międzynarodowe umowy/konwencje

Ratyfikowana umowa międzynarodowa, po jej ogłoszeniu [...] stanowi część krajowego porządku prawnego i jest **bezpośrednio** stosowana, chyba że jej stosowanie jest uzależnione od wydania ustawy. Umowa międzynarodowa ratyfikowana za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie **ma pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy tej nie da się pogodzić z umową.**

Konwencja ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami

Celem Konwencji jest ochrona i zapewnienie pełnego i równego korzystania z praw człowieka podstawowych wolności przez osoby z niepełnosprawnościami na równi ze wszystkimi innymi obywatelami.

Polska ratyfikowała Konwencję w 2012 roku

Konwencja ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami

- Podejście skoncentrowane na osobie
- Samodecydowanie
- Kontrola nad własnym życiem
- Prawa osób z niepełnosprawnościami to prawa człowieka

Analiza prawa obowiązującego

- Wykładnia językowa
- Wykładnia systemowa
- Wykładnia historyczna
- Wykładnia porównawcza
- Wykładnia celowościowa (teleologiczna)
- Wykładnia logiczna

Perspektywa ekspertki i praktyczki

Spotkanie z Agnieszka Niedźwiedzką

Zapewnienie uczciwych i przejrzystych warunków zwrotu kosztów dowozu

- Sytuacja wyjściowa: zwrot kosztów dowozu za 2 przejazdy, większość rodziców pokonywała trasę 4 x dziennie.
- 2017 r.: Trybunał Konstytucyjny wskazuje, że konieczna jest regulacja ustawowa w tym zakresie.
- 2019 r.: regulacja ustawowa: zwrot za 4 przejazdy, niezrozumiały algorytm, średnia wartość ceny paliwa ustalana przez gminy w sposób niekorzystny, do tego średnie zużycie paliwa aut nowych.
- 2022 r.: kolejna nowelizacja ustawy prawo oświatowe: rezygnacja ze skomplikowanego algorytmu, średniej ceny paliwa w gminie, zużycia paliwa, wprowadzenie jednolitej stawki zwrotu za 1 km, analogiczną do kosztów podróży służbowych, zwrot za 4 przejazdy.
- Sposób działania: udział w komisjach sejmowych i senackich, konferencjach, spotkaniach.
- Trudności: niechęć MEN i parlamentarzystów do zajęcia się tematem, brak otwartości na dyskusje.
- Sygnaliści: wspieranie rodziców, którzy zdecydowali się wystąpić na drogę sądową.
- Sojusznicy: BRPO, Prokuratoria Generalna, grupy rodziców, poszczególni parlamentarzyści.
- Wsparcie mediów: nagłaśnianie skrajnych/ kontrowersyjnych przypadków.
- Czas: 8 lat

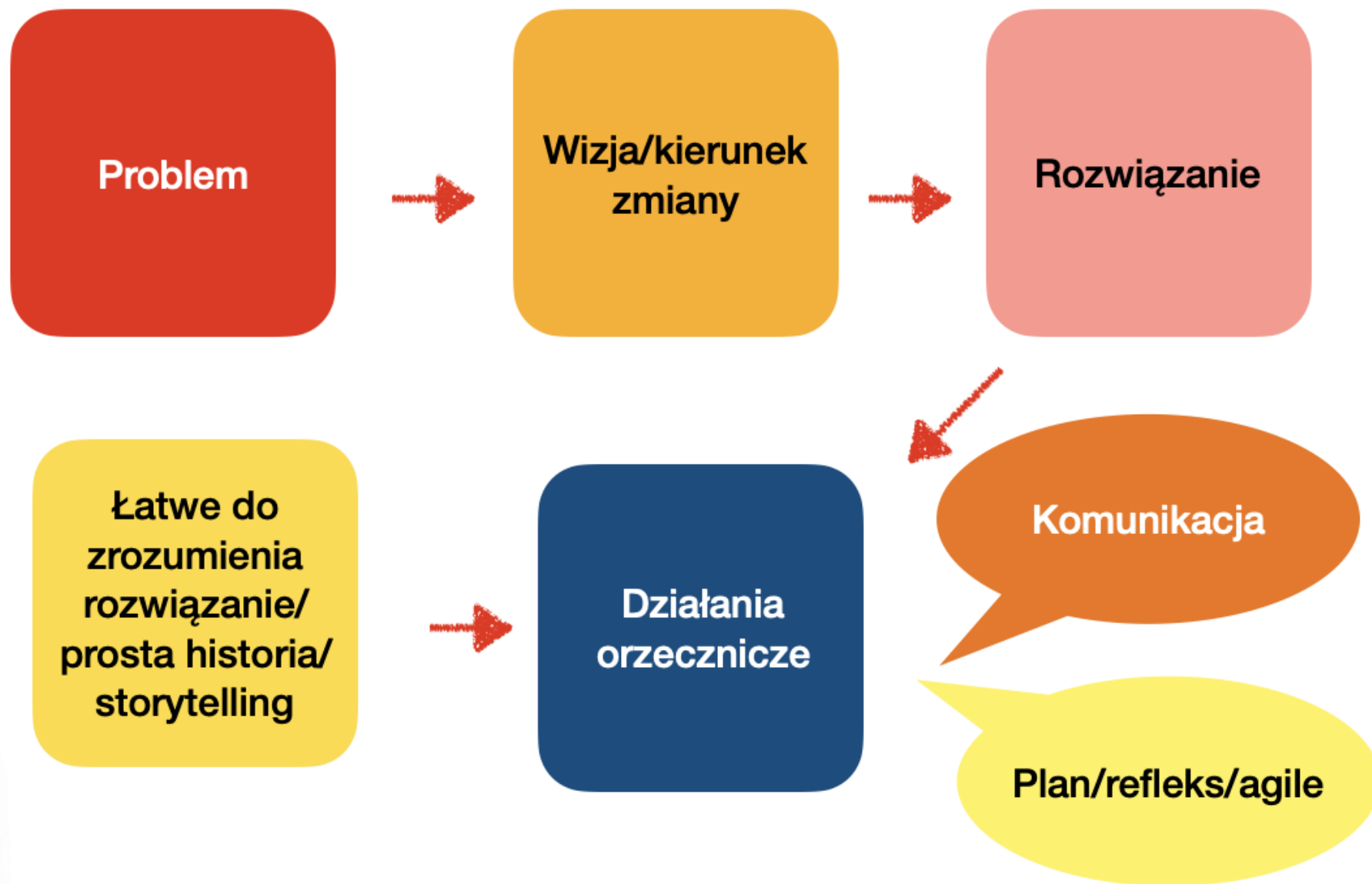
Nauczycie współorganizujący w klasie ogólnodostępnej

- Sytuacja wyjściowa do 2015 r.: nauczyciel współorganizujący w klasach ogólnodostępnych – dobra wola dyrektora i organu prowadzącego; wysoka subwencja, nieadekwatna do niewielkiego wsparcia.
- Cel: zapewnienie nauczyciela współorganizującego dla uczniów w spektrum w klasach ogólnodostępnych.
- Sposób działania: udział w komisjach sejmowych, konferencjach, warsztatach, spotkaniach. Poruszanie tematu przy każdej okazji.
- Wsparcie mediów.
- Nieoczywiste sojusznictwa: poradnie pp, dyrektorzy szkół, nauczyciele.
- Czas: 1 rok.

Rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia specjalnego

Kluczowe elementy:

- Współpraca ponad 30 organizacji, aktywna rola lidera (koordynacja, przygotowanie mer. spotkań i materiałów, bieżący kontakt z grupą i decydentami).
- Opracowanie założeń zmian i współpraca z MSWiA przy projekcie.
- Przekonanie, determinacja, gotowość na ryzyko (może się nie udać ale i tak warto).
- Czas - 6 lat.
- Wykorzystanie momentum - świetna współpraca z MSWiA.

Ćwiczenie

Omówcie i narysujcie mapę konkretnych problemów, które są Wam bliskie i którymi chcecie się zająć na polu rzeczniczym.

Co powinno się znaleźć w planie rzeczniczym?

Cele

Lider/rzy

Partnerzy

Decydenci

Działania

Sojusznicy

Zasoby

Komunikacja

Ewaluacja

Ćwiczenie

Podzielcie się na grupy.

W ramach każdej grupy prozmaciajcie, jakie macie supermoce (kompetencje, zasoby), które mogą Wam pomóc w działaniach rzeczniczych.

Mogą one dotyczyć różnych obszarów:

- Zarządzania
- Komunikacji wewnętrznej
- Komunikacji zewnętrznej
- Analiz/researchu
- Kwestii prawnych
- Relacji z interesariuszami

Wypiszcie kompetencje na postitach.

Podsumowanie - Julia

Wiedza, przygotowanie merytoryczne ale również:

- Nieszablonowe myślenie i elastyczność wobec planu
- Widzenie szans
- Refleks
- Praca zespołowa
- Nastawienie na życzliwość, słuchanie i rozumienie (wobec członków koalicji, decydentów i adwersarzy).
- Perspektywa długofalowa ale docenianie małych kroków.

Runda podsumowująca

- Z czym wychodzicie? Z czym kończycie szkolenie?

Rundka plus jedno słowo na postitach

Dziękuję i powodzenia!

Dziękuję za Wasz czas i uwagę!

I życzę powodzenia i satysfakcji w działaniach rzeczniczych:~)

Julia Kluczyńska

juliak@forumdarczyncow.pl

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

